บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2566

แนวทางการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4

Guidelines Organizational Well-Being of Private Schools under the Office of the Private Education Commission Mueang Nakhon Sawan District According to the principles of Brahma Vihara 4

สมบูรณ์ วัตทา[1], พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ (ธานี สุขโชโต)[2]
พระราชวชิรเมธี (วีระ วรปญฺโญ)[3]
Somboon watta[1], Phra Khru Srisuthamniwit (Thanee sukhajoto)[2]
Prarajvajiramethee (veera worapaññō)[3]

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ 2) หาแนวทางการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสานวิธี โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .932 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมลสำคัญ จำนวน 11 รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ศึกษาสภาพสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{x}$ = 4.00, S.D. = 0.24) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ Happy Heart มีน้ำใจงาม ($\overline{x}$ = 4.43, S.D. = 0.21) รองลงมา คือ Happy Society มีสังคมดี ($\overline{x}$ = 4.42, S.D. = 0.24) Happy Brain แสวงหาความรู้ ($\overline{x}$ = 4.31, S.D. = 0.21) Happy Body มีสุขภาพดี ($\overline{x}$ = 4.21, S.D. = 0.25) Happy Family มี

[1]นิสิตปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์, E-mail: Somboonwatta01@gmail.com

[2] ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

[3] อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมและอาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

ครอบครัวที่ดี ($\overline{x}$ = 4.04, S.D. = 0.24) Happy Relax รู้จักผ่อนคลาย ($\overline{x}$ = 3.84, S.D. = 0.21) Happy Soul มีศีลธรรม ($\overline{x}$ = 3.55, S.D. = 0.24) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ Happy Money มีการจัดการเงินที่ดี ($\overline{x}$ = 3.22, S.D. = 0.35) 2. แนวทางการพัฒนาสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ด้านHappy Body มีสุขภาพดี องค์กรควรมีสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพให้กับบุคลากร องค์กรควรจัดกิจกรรมการออกกำลังกายภายในสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ควรให้ความสำคัญเรื่องการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ด้านHappy Heart มีน้ำใจงาม ควรมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกัน ควรช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานตามสมควร ควรแสดงน้ำใจกับคนรอบข้าง รู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน ด้านHappy Society มีสังคมดี ควรมีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อกัน ควรพูดในสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์และสร้างกำลังใจ ควรทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ไม่สร้างความเดือนร้อน ด้านHappy Relax รู้จักผ่อนคลาย ควรสร้างบรรยากาศการทำงานที่ผ่อนคลายพักทำกิจกรรมอื่นๆ เพื่อผ่อนคลายระหว่างการทำงาน ควรชื่นชมข้อดีของตนและผู้อื่น มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มเสมอ ด้านHappy Brain แสวงหาความรู้ ควรศึกษาหาความรู้จาก อินเทอร์เน็ต หนังสือ หรือสิ่งรอบตัว ควรศึกษาจากบุคลากรที่ร่วมงานแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ด้านHappy Soul มีศีลธรรม มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ ยึดถือประโยชน์ขององค์กรมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีประโยชน์ซับซ้อน ด้านHappy Money มีการจัดการเงินที่ดี ควรจดบันทึงรายรับรายจ่าย ควรเก็บออมสม่ำเสมอ ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเงิน ไม่สร้างหนี้ที่ ไม่จำเป็น ด้านHappy Family มีครอบครัวที่ดี ควรเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นที่ปรึกษาให้กันได้ ควรให้ความซื่อสัตย์และความไว้วางใจระหว่างกัน ควรสร้างกิจกรรมให้เกิดความอบอุ่นในครอบครัว

คำสำคัญ : แนวทาง, การสร้างสุขภาวะองค์กร, โรงเรียนเอกชน, หลักพรหมวิหาร 4

Abstract

This research article to 1) study the organizational well-being of private schools under the office of private education commission in Mueang Nakorn Sawan district, 2) find out the way to encourage the organizational well-being of private schools under the office of private education commission in Mueang Nakorn Sawan district according to the four principles virtuous existence. The mixed method in quantitative research had been applied in this study by collecting the data from a sample group of 235 people. The research instrument was a questionnaire with a validity value of .932. Obtained data were analyzed

by finding the results of frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), and standard deviation (SD) to compare the hypothesis test through t-value examination together with one-way ANOVA. For the qualitative research method, the semi-structured interview by collecting the data from key informants for 11 people and analyzing by content analysis method. The research result presented that 1. The overall study of organizational well-being of private schools under the office of private education commission in Mueang Nakorn Sawan district was in a high level ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.24). When considering by each aspect, the result found that the aspect which had the highest in mean ($\bar{X}$) was Happy Heart ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.21), followed by Happy Society ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.24), Happy Brain ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.21), Happy Body ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.25), Happy Family ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.24), Happy Relax ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.21), Happy Soul ($\bar{X}$ = 3.55, S.D. = 0.24), and Happy Money ($\bar{X}$ = 3.22, S.D. = 0.35) respectively. 2. In the encouragement approach of organizational well-being of private schools under the office of private education commission in Mueang Nakorn Sawan district according to the four principles virtuous existence in the aspect of Happy Body, the organization should provide the health welfare for personnel and organize the exercise activity once a week as well as the healthy food consumption. In the Happy Heart aspect, the people in an organization should be kind to each other, provide assistance to colleagues appropriately, show kindness to those around them, and learn to forgive each other. In a Happy Society, people should act to others honestly and sincerely, speak good words and encourage others, and do the things that are beneficial, not causing trouble. In Happy Relax, people should build a relaxed working atmosphere and take a break to do other activities to relax during work, admire themselves and others, have a sense of humor and keep smiling. In Happy Brain, people should seek knowledge from the internet, books, or surrounding things, learn from the co-workers and exchange the information with each other. In Happy Soul, the people should have morality, good conscience, honesty, integrity, and responsibility together with focusing on the organization's interest rather than personal without a conflict of interest. In Happy Money, people should record their daily incomes and expenses, always save money, find new knowledge about finances, and not incur unnecessary debt. Lastly, in the Happy

Family aspect, the people should sympathize and be able to give advice to others, be honest and trust in each other, and provide activities to build a warmth atmosphere in the family.

Keyword: Guidelines, Organizational Well-Being, Private Schools, the principles of Brahma Vihara 4

บทนำ

ครูโรงเรียนเอกชนเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการดูแลจากภาครัฐบางส่วนเท่านั้น ประเภทแรก ครูบรรจุในระบบโรงเรียนเอกชน จะได้รับสวัสดิการคือ ได้รับสนับสนุนเงินเดือนจากภาครัฐ ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาของบุตร ส่วนครูจ้างสอนในโรงเรียนเอกชน ได้รับเงินเดือนจากโรงเรียน และได้เพียงสวัสดิการที่โรงเรียนจัดให้เท่านั้น จึงนำไปสู่ข้อสังเกตในเรื่องของความสุขและความมั่งคงในการทำงานของครูในโรงเรียนเอกชน ที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชน นำไปสู่ข้อศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการทำงาน โดยการบริหารจัดการภายในองค์กรการศึกษา ด้วยการจำแนกตามหลักการในการบริหารงานบุคคล โดยในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 5 ว่าด้วยเรื่อง การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 44 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18 (2) เป็น นิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จากมาตราดังกล่าวนี้อ้างอิงถึงบทเฉพาะกาลมาตรา75 ความว่า ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่ง เป็นองค์การมหาชนเฉพาะกิจ ที่จัดตั้งขึ้น โดย พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วย องค์การมหาชนเพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้(1) เสนอ การจัดโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงาน ตามที่บัญญัติไว้ใน หมวด5 ของพระราชบัญญัตินี้ (2) เสนอ การจัดระบบครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ใน หมวด7 ของพระราชบัญญัตินี้ (3) เสนอการจัดระบบทรัพยากร และ การลงทุนเพื่อการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ใน หมวด8 ของพระราชบัญญัตินี้ (4) เสนอแนะ เกี่ยวกับ การร่างกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตาม (1) (2) และ(3)ต่อคณะรัฐมนตรี (5) เสนอแนะ เกี่ยวกับ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และ คำสั่งที่บังคับใช้ อยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินการตาม(1) (2) และ(3)เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะรัฐมนตรี (6) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชนทั้งนี้ให้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนประกอบด้วย

จากคำจำกัดความตามพระราชบัญญัตินี้ แสดงให้เห็นว่า คำที่ใช้ในบริบททางการบริหารการศึกษามีคำอย่างเป็นทางการว่า “องค์กรการศึกษา” ซึ่งมีการแบ่งโครงสร้างการบริหาร ทั้งงานบุคคลและนโยบายทางการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน คือ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาสภาการศึกษาคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีหน่วยย่อยทางองค์กรที่อยู่ในกำกับดูแล เป็นลำดับไป ในส่วนงานของสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนนั้น อยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษา และมีการประสานงาน สนับสนุนการจัดการศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนภูมิภาคนั้น จากผลการประชุมบอร์ดการศึกษาเอกชนวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 มี การแก้ไขหน่วยงานในส่วนภูมิภาค จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน

ซึ่งภายในระยะเวลาทศวรรษที่ผ่านมานั้นมีงานวิจัยที่หลากหลายในเรื่องขององค์กรแห่งความสุขและการขับเคลื่อนองค์กรแห่งความสุขตามภูมิภาคต่างๆ โดย สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนาแนวคิดและวิธีการที่จะช่วยในการทำงาน ตามแนวทางความสุขแปดประการ อันประกอบด้วย (1) Happy Body สุขภาพดีทั้งกายและใจ รู้จักกิน รู้จักใช้ชีวิต (2) Happy Heart มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกัน (3) Happy Relax ผ่อนคลายดี (4) Happy Brain ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ (5) Happy Soul มีคุณธรรมและศีลธรรมในการดำเนินชีวิต (6) Happy Money มีเงิน รู้จักเก็บ รู้จักใช้ ไม่เป็นหนี้ (7) Happy Family มีครอบครัวอบอุ่นและมั่นคง และ (8) Happy Society สังคมดีมีความรัก [4] จากแนวทางความสุขแปดประการดังกล่าวแล้วนั้นเพื่อให้การศึกษาในงานวิจัยมีความรอบด้านในการสร้างองค์ความรู้ใหม่และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยจึงได้นำหลักธรรมในพระพุทธศาสนา คือ พรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับผู้บริหารที่ควรมีในการบริหารงาน อันได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ด้วยการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการ จัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะสถานศึกษาเป็นระบบ ย่อยของระบบการศึกษาและระบบสังคมรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้นการบริหารสถานศึกษายังต้อง สร้างการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพด้วย ผู้บริหารร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของโรงเรียน โดยใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร คือพัฒนาคนให้มีคุณภาพและดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

---

[4] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), **สรรสาระองค์กรแห่งความสุข เล่ม 2**, พิมพ์ครั้งที่ 1, (กรุงเทพมหานคร:บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด เขตบางพลัด, 2557) หน้า 2

ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารและองค์กรหลายแห่งจึงหันมาให้ความสำคัญในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตและใส่ใจในการสร้างบรรยากาศในที่ทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่ม ความสุขในการทำงาน ลดการลาออกของพนักงาน เนื่องจากอัตราการลาออก ที่สูงจะส่งผลที่ตามมาคือการต้องเสียเงินในการจัดหาจัดจ้างอบรมพนักงานใหม่ และยิ่งเป็นภาคธุรกิจที่มีคู่แข่งการลาออกของพนักงานนั้นอาจจะทำให้เกิดภาวะ สมองไหลหรือการเคลื่อนย้ายเปลี่ยนแปลงที่ทำงาน แต่ยังทำงานอยู่ในสายงาน หรืออาชีพเดิม จึงถือว่าเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารยุคใหม่ที่จะทำอย่างไร ให้คนทำงานอยู่กับองค์กรนานขึ้น คำตอบที่หลายองค์กรได้คือ ต้องทำสถานที่ทำงานให้มีความสุข Happy Workplaceก็เลยเกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐและ ภาคเอกชน จากข้อศึกษาความสำคัญของการได้รับสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชน พบว่าในวันที่ 1 สิงหาคม 2564 นางกนกวรรณ วิลาวัลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)ได้กล่าวถึงความสำคัญของการได้รับสวัสดิการของครูเอกชนซึ่งส่งผลต่ออายุการปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนไว้ดังนี้ “สวัสดิการครูเอกชนถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ตนได้หารือพร้อมกับตั้งคำถามว่าจะทำอย่างไรที่ให้ครูได้รับสวัสดิการที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นค่ารักษาพยาบาล การเท่าเทียมกับภาครัฐเป็นต้น และจะทำอย่างไรที่จะไม่ให้ครูเอกชนเข้าสอบบรรจุเป็นครูในหน่วยงานของรัฐ ต้องทำให้ครูมีความมั่งคงในชีวิต และได้รับสวัสดิการ ได้รับการดูแลอย่างดี ปัญหาอีกประเด็นคือ การแก้ปัญหาโรงเรียนเอกชนขาดแคลนครู เนื่องจากครูเหล่านี้สอบผ่าน สามารถบรรจุเข้าเป็นครูสังกัดของโรงเรียนรัฐ จะลาออกจากโรงเรียนเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ใหม่ด้วย”

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจต่อการมุ่งเน้นการบริหารจัดการที่สร้างบรรยากาศการทำงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา ด้วยหลักการและทฤษฎี การจัดองค์กรตามแนวทางองค์กรแห่งความสุขที่บูรณาการร่วมกับหลักพรหมวิหาร อันเป็นหัวข้องานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายผลจากการวิจัยเพื่อนำไปสู่แนวทางการบริหารงานบุคคลในองค์กรการศึกษาที่ควบคู่ไปด้วยหลักการตามหลักพุทธธรรมและหลักการของการจัดการองค์กรสมัยใหม่ ด้วยการให้ความสำคัญกับการจัดการองค์กรด้วยหลักดังกล่าวแล้วอันจะส่งผลต่อตัวบุคลากรทางการศึกษาโดยตรง และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนเอกชน ให้มีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรที่ตนเองทำอยู่ ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาทั้งการจัดการองค์กร คือโรงเรียน ที่มีผลสัมพันธ์ต่อความสุขของครูในโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างสุขภาวะองค์กร ของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อศึกษาสภาพสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในอำเภอเมืองนครสวรรค์

2.เพื่อหาแนวทางการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งการศึกษาเอกชน ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสานวิธี โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .932 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1.ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 172 คิดเป็นร้อยละ 73.2 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับตำแหน่งครู ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี มีจำนวน 176 คิดเป็นร้อยละ 74.9 และประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 80.4 การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 4.00, S.D. = 0.24) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ Happy Heart มีน้ำใจงาม ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 4.43, S.D. = 0.21) รองลงมา คือ Happy Society มีสังคมดี ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 4.42, S.D. = 0.24) Happy Brain แสวงหาความรู้ ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 4.31, S.D. = 0.21) Happy Body มีสุขภาพดี ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 4.21, S.D. = 0.25) Happy Family มีครอบครัวที่ดี ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 4.04, S.D. = 0.24) Happy Relax รู้จักผ่อนคลาย ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 3.84, S.D. = 0.21) Happy Soul มีศีลธรรม ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 3.55, S.D. = 0.24) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ Happy Money มีการจัดการเงินที่ดี ($\overline{\boldsymbol{x}}$ = 3.22, S.D. = 0.35)1. Happy Body มีสุขภาพดี พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิมพ์เนื้อหา.และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูหลีกเลี่ยงการรับประทานแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.62 และ ครูตรวจสุขภาพด้วยตนเอง

ประจำทุกปีมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.44 2. Happy Heart มีน้ำใจงาม พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูแสดงน้ำใจในโอกาสเพื่อนครูด้วยกันมีกิจกรรมตามประเพณี เช่น งานบวช งานแต่ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.74 และ ผู้บริหารสร้างความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.10 3. Happy Society มีสังคมดี พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความใกล้ชิดและสามารถเป็นที่พึ่งซึ่งกันและกันได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.64 และ ผู้บริหารสามารถเข้าพบได้ง่ายและให้คำปรึกษากับครูได้ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.12 4. Happy Relax รู้จักผ่อนคลาย พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีนโยบายส่งเสริมจัดมุมพักผ่อนภายในที่ทำงานให้คุณครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.48 และ ผู้บริหารมีนโยบายส่งเสริมการออกกำลังกายของครู มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.11 5. Happy Brain แสวงหาความรู้ พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีนโยบายส่งเสริมการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงาน แหล่งความรู้ต่างๆเพื่อพัฒนาศักยภาพของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.69 และ ผู้บริหารมีนโนบายส่งเสริมการอ่านโดยเฟ้นหาและแนะนำ หนังสือเพื่อครูเพิ่มเติมความรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.21 6. Happy Soul มีศีลธรรม พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูทัศนคติและศรัทธาต่อความดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.30 และ ผู้บริหารมีนโยบายส่งเสริมให้ครูเข้าวัดตามวันสำคัญทางศาสนาเพื่อความสงบจิตใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.59 7. Happy Money มีการจัดการเงินที่ดี พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.45 และ ครูศึกษาเรื่องการลงทุน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.41 8. Happy Family มีครอบครัวที่ดี พบว่า การสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครู

ไม่มีปัญหาหย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.94 และ ผู้บริหารมีนโยบายส่งเสริมการอบรมเกี่ยวกับครอบครัว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.64

2.แนวทางทางการพัฒนาการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 **1) Happy Body มีสุขภาพดี** การดูแลสุขภาพบุคลากร ถือว่าเป็นหัวใจขององค์กร เมื่อบุคลากรมีสุขภาพดี มีกำลังใจพร้อม สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้บรรยากาศการทำงานเต็มไปด้วยพลัง การเอาใจใส่ในด้านสุขภาพบุคลากรมีประโยชน์ทั้งต่อตัวบุคลากรที่มีสุขภาพกายและใจที่ดี และองค์กรก็ได้ประโยชน์จากการที่บุคลากรที่จะทำงานอย่างเต็มความสามารถ และลดค่าใช้จ่ายต่างๆ ควรมีการจัดกิจกรรมออกกำลังกายภายในองค์กร จัดอบรมด้านอาหารที่ดี **2) Happy Heart มีน้ำใจงาม** การให้มีหลายรูปแบบ ให้ความรู้ในรูปแบบการถ่ายทอด การสอน หรือการจัดกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ให้ความคิดการแสดงความคิดเห็นแก่ผู้อื่นโยใช้คำพูดในทางบวกเพื่อให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกดีด้วย ให้คำปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องงาน การให้คำปรึกษาที่ดีควรเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย ให้ความช่วยเหลือเมื่อคุณสามารถทำได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อตนเอง มีจิตอาสาอาสาเข้ารับกิจกรรม นอกจากเรื่องงานมักได้ใจเพื่อนร่วมงาน **3) Happy Society มีสังคมดี** การพัฒนาสังคม ต้องเน้นการพัฒนาคนเป็นเรื่องของคุณค่า สร้างปัญญาการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างพื้นที่รูปธรรม สร้างกระบวนการทางสังคม สร้างความต่อเนื่องและความยั่งยืน จะเปลี่ยนแปลงของคน กลุ่มองค์กร และสังคม รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบซึ่งกันและกัน โดยเน้นที่การนำเอากระบวนการเรียนรู้ มาปรับใช้กับการทำงานในองค์กร เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีการปรับความคิด ทัศนคติ และทักษะในการทำงาน **4) Happy Relax รู้จักผ่อนคลาย** การผ่อนคลายเป็นการรักษาความเครียดที่ดีที่สุด กินให้ดี ออกกำลังกาย นั่งสมาธิ เรียนรู้ที่จะปฏิเสธจะช่วยให้คลายความกดดัน ควรมีเวลาว่างให้ตนเองทุกสัปดาห์แทนการทำงานตลอดเวลา หยุดพักไปพักร้อน หามุมสงบนั่งพักผ่อนฟังเพลงทำให้ผ่อนคลาย จัดเลี้ยงทุกเดือนเพื่อให้ผ่อนคลายจากการทำงาน **5) Happy Brain แสวงหาความรู้** สังเกตสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งที่จะศึกษา โยสังเกตเกี่ยวกับแหล่งที่มา ความเหมือน ประโยชน์ และผลกระทบ บันทึกทึกสิ่งที่ต้องศึกษา การทำสรุปย่อ ทำความเข้าใจเรื่องที่จะนำเสนอให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยจดจำในสิ่งที่จะนำเสนอออกมาอย่างเป็นระบบ จับประเด็นสำคัญของผู้พูด รู้จัดประสงค์ในการฟัง ถามเรื่องสำคัญ ตั้งคำถามสั่นๆ ฝึกถาม-ตอบ เป็นการฝึกใช้เหตุผลวิเคราะห์ทำความเข้าใจเรื่องที่ศึกษา ค้นหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต **6) Happy Soul มีศีลธรรม** คุณธรรมจริยธรรมมีอยู่ในตัวบุคคล แต่เมื่อเข้ามาอยู่ในองค์กรใดองค์กรหนึ่งก็ย่อมจะมีการพัฒนา และเสริมสร้าง ความมั่งคง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร องค์ที่ดรจะต้องมีภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดี เช่น เป็นองค์กรแห่งคุณธรรม มีหลักธรรมาภิบาล มีผลปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย **7) Happy Money มีการจัดการเงินที่ดี** ควรจัดอบรมเรื่องการเงินให้บุคลากรตะ

หนักถึงเรื่องการเงิน จัดทำรายรับรายจ่ายเป็นประจำจะทำให้รู้ว่าใช่จ่ายอะไรบ้าง รายการใดที่สามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ เพื่อจะได้มีเงินและนำไปออมได้ เก็บออมสม่ำเสมอวินัยในการออมเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อมีรายได้เข้า ควรเก็บออมก่อน ที่เหลือค่อยนำไปใช้จ่าย ตั้งเป้าหมายทางการเงิน จะทำให้รู้ว่าต้องเก็บเงินเท่าไหร่ ถึงจะสามารถมีเงินได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งระยะสั้น ระยะยาว เช่น วางแผนทุนการศึกษา วางแผนเกษียณ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเงิน จะช่วยให้มีระบบการจัดการเงินที่ดี มีการวางแผนการเงินที่ดี รวมถึงการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเงิน ธุรกิจ เศรษฐกิจ เพื่อรู้ทันสถานการณ์ทางการเงิน รู้จักการลงทุนเพื่อนำเงินที่มีไปต่อยอด เพราะการฝากเงินในธนาคาร ไม่ได้ให้ผลตอบแทนมากเท่าในอดีต มีช่องทางรายได้มากกว่า 1 ทาง เมื่อรายได้หลักเกิดปัญหา โดยไม่มีรายได้เสริมรองรับ การหารายได้เพิ่มก็เป็นสิ่งที่สำคัญ ควรมีเงินสำรองอย่างน้อย 3 – 6 เท่าของค่าใช้จ่ายต่อเดือน **8) Happy Family มีครอบครัวที่ดี** ความรักความห่วงใยเป็นบ่อเกิดแรกของการมีครอบครัวที่ดีการที่จะเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์แบบได้ต้องมาจากความรักความห่วงใยที่มีให้กับครอบครัวเป็นอันดับแรก ครอบครัวที่ดีต้องสามารถให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำที่ดีได้ เพื่อให้คนที่มีปัญหารู้สึกอบอุ่น ควรทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ทานข้าวนอกบ้าน ไปเที่ยวกับครอบครัว ดูหนังร่วมกัน เป็นต้นสิ่งเหล่านี้สามารถสร้างความสมบูรณ์ให้กับครอบครัวได้ มีน้ำใจให้กับคนในครอบครัว ช่วยทำสิ่งต่างๆ จะทำให้รู้สึกว่าครอบครัวมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กัน จะทำให้รู้สึกว่าของครอบอบอุ่นและมีความสุขเสมอเมื่อได้อยู่ร่วมกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่าการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะบุคลากรมีความสุขในการทำงานซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ นภัชชล รอดเที่ยง[5] ได้ให้ความหมายของความสุขในการทำงานว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีผลต่อการทำงาน ความรู้สึงพึงพอใจในงานที่ได้ทำ รวมถึงอารมณ์ทั้งด้านบวกและลบที่แสดงออกมาเนื่องจากการใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง และยังสอดคล้องกับ อภิชาต นิลภาทย์[6] พบว่าความสุขในการทำงานกับสมรรถนะข้าราชการครู

[5] นภัชชล รอดเที่ยง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรที่สังกัดอนามัยในเขตตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอนามัน กระทรวงสาธารณสุข”, **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาอนามัยครอบครัว**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2550).

[6] อภิชาต นิลภาทย์, “ความสุขในการทำงานกับสมรรถนะข้าราชการครูกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตบางพลัด”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: ,มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), ง.

กรุงเทพ สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามี 2 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การบริหารที่ดี การบริหารจัดการชั้นเรียน ทำงานเป็นทีม มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ภาวะผู้นำครู การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 1) Happy Body มีสุขภาพดี ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก เพราะบุคลากรใหญ่มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีเวลาออกกำลังกาย ทานอาหารที่มีประโยชน์ 2) Happy heart มีน้ำใจดี ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ครูเป็นบุคลากรที่มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ซึ่งสอดคล้องกับ ริเรืองรอง รัตนวิไลสกุล[7] พบว่า คุณลักษณะด้านความมีน้ำใจและเอื้อเฟื้อเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นอย่างมาก 3) Happy society ด้านสังคมดี ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก จัดกิจกรรมให้บุคลากรได้มีปฏิสัมพันธ์กันในโรงเรียน พอใจกับสภาพแวดล้อมในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ สิรินทร แซ่ฉั่ว[8] พบว่า องค์ประกอบทางด้านสุขภาพสังคมอยู่ในระดับสูง ที่สุด และความสุขอันเกิดจากภายในองค์กรอยู่ในระดับค่อนข้างมาก 4) Happy Relax รู้จักผ่อนคลาย ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารจัดกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ จัดเลี้ยงสังสรรค์ในโอกาสพิเศษต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ จันทร ปานคล้ำ[9] พบว่า การผ่อนคลาย จะช่วยให้มีความสุขการทำงาน 5) Happy Brain แสวงหาความรู้ ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ครูศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เข้าร่วม

---

[7] ริเรืองรอง รัตนวิไลสกุล, “ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเก้าธนบุรี”, **วารสารเกษมบัณฑิต**, ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม 2554): 78–89**.**

[8] สิรินทร แซ่ฉั่ว, “ความสุขในการทำงานของบุคลากรเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสื่อและกลุ่มงานสร้างสรรเพื่อใช้งาน”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2553), หน้า ง.

[9] จันทร ปลาคล้ำ, “การปฏิบัติตามจรรยาบรรวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: ,มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), หน้า ง.

ฝึกอบรมในสิ่งที่ชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ[10] กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เริ่มจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัด อย่างมีเป้าหมาย รู้จักแสวงหาแหล่งทรัพยากร เพราะการที่บุคลากรหมั่นพัฒนาเองอยู่เสมอเป็นการเพิ่มประสบการณ์เพิ่มศักยภาพในการทำงาน 6) Happy Soul มีศีลธรรม ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก เข้าร่วมพิธีกรรม วันสำคัญอย่างสม่ำเสมอ ทำบุญ ตักบาตร และมาความละอายต่อการกระทำที่ไม่ดี สอดคลองกับ คชกรณ์ บัวคำ สุวิมล โพธิ์กลิ่น และสมาน อัศวภมิ พบว่า คุณธรรมและจริยธรรมด้านความรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านเจตคติโดยภาพรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เน้นการสร้างความตระหนักและเข้าใจในวีการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพและการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ เกรงกลัวต่อการทำผิดวินัยข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา 7) Happy Money มีการจัดการเงินที่ดี ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรบางส่วนยังมีปัญหาทางด้านการเงินอยู่บ้าง เนื่องจากอัตราเงินเดือนต่ำ และมีความจำเป็นต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถจัดการด้านรายรัย-รายจ่ายได้ จนเกิดภาระหนี้สินตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา วิยาภรณ์[11] พบว่า การเกิดหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีมูลเหตุ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความต้องการ ได้แก่ เป็นหนี้ผ่อนชำระบ้าน ที่ดิน เป็นหนี้เพราะต้องนำเงินไปใช้ในการดำรงชีวิต 2) ด้านค่านิยม ได้แก่ ค่านิยมทางวิชาการ เป็นหนี้เพราะการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3) ด้านพฤติกรรม ได้แก่ การกินอาหาร และนำเงินไปใช้จ่ายเกี่ยวกับอบายมุข 8) Happy Family มีครอบครัวที่ดี ในการสร้างสุขภาวะองค์กรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก บุคลากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและดูแลสมาชิกในครอบครัวเป็นอย่างดี มีความสนิทสนมกับสมาชิกในครอบครัว ไม่มีปัญหาในครอบครัว การมีครอบครัวที่ดีคอยให้คำปรึกษา

---

[10] สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, **“แผนการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)”,** (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2560), หน้า 55

[11] ปรีชา วิยาภรณ์, “กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา”**, วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559), หน้า 175.

จะทำให้บุคลากรมีกำลังใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ธานิชา มุลอามาตย์[12] พบว่าข้าราชการครู มีความรู้ความสามารถในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น เห็นคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และครอบครัว การสนับสนุนของคนในครอบครัว การให้ความรัก ความห่วงใย ความเอาใจใส่การให้ความปรึกษาและทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว จะช่วยผลักดันให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรเชิญวิทยากรจากหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากรในด้านการลงทุน เช่นการลงทุนกับสถาบันการเงิน

2) ควรสนับสนุนงบประมาณ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนและการปฏิบัติที่จำเป้นแก่บุคลากรอย่างเพียงพอ

3) ควรส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักวางแผนการเงิน

2.ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำสุขภาวะองค์ทั้ง 8 ข้อมาใช้ให้เข็มข้นมากขึ้น

3.ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาสุขภาวะองค์กรที่ส่งผลต่อกำลังใจในการทำงานของบุคลากร

2) ควรศึกษาปัญหาการจัดการเงินของบุคลากร

3) ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

[12] ธานิชา มุลอามาตย์, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557)

เอกสารอ้างอิง

จันทร ปลาคล้ำ “การปฏิบัติตามจรรยาบรรวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557.

ธานิชา มุลอามาตย์ “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3” **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557.

นภัชชล รอดเที่ยง“ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรที่สังกัดอนามัยในเขตตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอนามัน กระทรวงสาธารณสุข” **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาอนามัยครอบครัว**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2550.

ประกอบ กรรณสูตร. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์, 2542.

ปรีชา วิยาภรณ์ “กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา”**วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.

ริเรืองรอง รัตนวิไลสกุล“ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเก้าธนบุรี” **วารสารเกษมบัณฑิต**. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2, (กรกฎาคม-ธันวาคม 2554):78–89.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). **สรรสาระองค์กรแห่งความสุข เล่ม 2**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด เขตบางพลัด, 2557.

สิรินทร แซ่ฉั่ว “ความสุขในการทำงานของบุคลากรเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสื่อและกลุ่มงานสร้างสรรเพื่อใช้งาน” **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2553.

อภิชาต นิลภาทย์ “ความสุขในการทำงานกับสมรรถนะข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด” **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: .มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.